

Solars buits: de pràctiques informals a dispositius de política urbana

Published by [Interacció](#) [1] on 28/02/2014 - 09:31 | Last modification: 23/04/2026 - 13:00

L'article analitza l'activació de solars urbans com un procés que travessa un desplaçament clar: d'una pràctica informal i sovint marginal a un objecte progressivament incorporat en les polítiques municipals. El punt de partida són iniciatives sorgides des de la ciutadania, horts urbans, espais autogestionats, usos temporals, que intervenen sobre solars en desús com a resposta directa a situacions de buit urbà, crisi econòmica i manca d'espais disponibles. Aquestes pràctiques no neixen com a política, sinó com a acció situada.

El text mostra com aquestes experiències inicials tenen una doble condició. D'una banda, resolen necessitats immediates: accés a espai, cohesió social, usos comunitaris. De l'altra, operen com a formes d'experimentació urbana que posen en qüestió els ritmes i les lògiques de la planificació formal. L'ús temporal esdevé aquí una eina implícita: no es tracta de transformar definitivament el sòl, sinó d'activar-lo mentre no arriba el seu desenvolupament previst.

A partir d'aquí es produeix el desplaçament central del text. Les administracions municipals comencen a reconèixer aquestes pràctiques i a incorporar-les en programes específics d'activació de solars. El cas de Barcelona és especialment rellevant: el programa municipal permet transformar desenes de solars en espais d'ús provisional amb funcions diverses, parcs, zones de joc, espais esportius o comunitaris, ocupant milers de metres quadrats de ciutat.

Aquest pas no és neutre. Quan aquestes pràctiques entren en el marc institucional, canvia la seva naturalesa. Allò que era iniciativa autònoma passa a ser gestionat, regulat i, en part, normalitzat. El text apunta així una tensió de fons: la institucionalització pot donar estabilitat i recursos, però també pot reduir la capacitat crítica i experimental que caracteritzava aquestes iniciatives.

A més, l'activació de solars posa en evidència una qüestió estructural de les polítiques urbanes: la gestió del temps. El planejament opera amb horitzons llargs, mentre que els buits urbans generen necessitats immediates. Els usos temporals apareixen com una forma de mediació entre aquests dos temps, introduint flexibilitat en un sistema tradicionalment rígid.

El que emergeix, en conjunt, és una transformació en la manera d'entendre el sòl urbà. Ja no és només una reserva per a desenvolupaments futurs, sinó un recurs actiu que pot ser mobilitzat de manera provisional. Aquesta idea desplaça la política urbana cap a una lògica més experimental, on l'ús precedeix i, de vegades, redefineix la planificació.

Llegit des de la política cultural, el text obre una línia clara: aquests espais no són només infraestructures urbanes, sinó també espais potencials de producció cultural i social. La qüestió ja no és només com activar-los, sinó amb quin marge de decisió, per a qui i amb quina capacitat de sostenir pràctiques que no encaixen fàcilment en els marcs institucionals.

Carmen Bellet Sanfeliu | Biblio 3W. Revista Bibliográfica de Geografía y Ciencias Sociales, 2014, Vol. XIX, nº 1058

[La activación de solares urbanos: de práctica alternativa a objeto de programas municipales](#) [2]

Categories: Publicacions acadèmiques

Categories: Recursos i publicacions

Tags: desenvolupament territorial

Tags: governança cultural

Tags: participació cultural

- [3]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/blogs/2014/solars-buits>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <http://www.ub.edu/geocrit/b3w-1058.htm>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/4797>